

12

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman toteutumisesta**

HEL 2012-007586 T 00 01 06

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman toteutumisesta:

"Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 25.2.2013 (§ 237) pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelmaan liittyvän valtion ja Helsingin kaupungin välisen aiesopimuksen vuosille 2012 - 2015 ja sen liitteenä olevan toimeenpanosuunnitelman. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginhallitukselle tuodaan vuosittain seurantaraportti aiesopimuksen seudullisesta etenemisestä.

Toimeenpanosuunnitelman mukaan Helsingin tavoitteena on toteuttaa vuosina 2012 - 2015 asuntoja tai tukiasuntoaikoja pitkäaikaisasunnottomille yhteensä 750. Helsinki ylitti asuntojen hankintatavoitteen järjestämällä vuosien 2012 - 2014 aikana asuntoja asunnottomille yhteensä 973. Erillisasuntoja kaupungin vuokratyhtiöistä hankittiin 266, nuorisoasuntoja 235 ja asuntoja asumisyksiköissä 472. Lisäksi kaupunki osallistui nuorten asunnottomuuden vähentämiseen antamalla nuorisoasuntojen rakentamiseen tontteja. Asunnottomuutta pyrittiin ennaltaehkäisemään asumisneuvontatoiminnalla.

Vuodesta 2013 vuoteen 2014 asunnottomuus väheni Helsingissä 600 henkilöllä ja pitkäaikaisasunnottomuus väheni 195 henkilöllä. Alle 25-vuotiaiden asunnottomien määrä väheni 400 henkilöllä ja asunnottomien perheiden määrä väheni hiukan.

Valtion ja Helsingin välisessä aiesopimuksessa vuosille 2013 ja 2014 suunnitellut asunnot toteutuivat ajallaan, lukuun ottamatta suunniteltua hanketta n. 50 asuntopaikan asumisyksikön perustamisesta Kivelän sairaala-alueelle (Rafael-hanke).

Vuonna 2014 Helsinki onnistui muilta osin tuettujen asuntojen hankinnassa tavoitteen mukaisesti. Kuitenkaan erillishankkeita ei käynnistetty tiukan taloustilanteen vuoksi. Myöskään asumisneuvojen määrää ei ollut mahdollista lisätä. Helsinki osallistui Nuorten asunnottomuuden ennaltaehkäisyhankkeen toteuttamiseen osoittamalla tontteja nuorisoasuntojen rakentamiseen ja ostamalla

tuettuja asumispalveluja nuorille. Helsinkiin valmistui asumisyksiköihin mielenterveysasiakkaille ja iäkkäille asunnottomille 48 asuntoa sekä nuorisoasuntoihin 21 asuntoa. Hajautetun asumisen tukikäyttöön osoitettiin pääasiassa järjestöjen erillisasuntoja 52 kappaletta. Pitkäaikaisasunnottomien asumispalvelut kilpailutettiin ja sopimukset tulivat voimaan 1.1.2015.

Kuten edellisenäkin vuonna Helsingissä työskenteli vuonna 2014 71 tukityöntekijää. Lisäksi toimintavuoden lopulla täytettiin viisi hoitajan vakanssia Siltamäen palvelukotiin. Asunnottomuusohjelman puitteissa toimi järjestöjen ja palvelutuottajien kouluttamia kokemusasiiantuntijoita. Ennaltaehkäisevässä työssä työskenteli 15 asumisneuvojaa, ja heillä oli 4887 asiakasta. Asumisneuvontatyössä laadittiin yhteiset toimintaohjeet mm. HEKA -yhtiöiden kanssa vuokravelka- ja häätötilanteiden ratkaisemiseksi, maksusopimuksia tehtiin 247 ja häätöjä peruttiin 108.

Vuonna 2014 Helsingissä oli 3 500 asunnottomaa henkilöä, Espoossa 633 ja Vantaalla 544. Väkilukuun suhteutettuna tuhatta asukasta kohti yksineläviä asunnottomia oli Helsingissä 5,6, Espoossa 2,4 ja Vantaalla 2,6. Pitkäaikaisasunnottomia oli pääkaupunkiseudulla vuoden 2014 lopussa 1657 henkilöä, mikä on 67 % koko maan pitkäaikaisasunnottomista.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman toimeenpanosuunnitelman mukaan Espoon tavoitteena on vuokra-asunnon järjestäminen 225 asunnottomalle ja 150 tuetun asumispaikan rakentaminen. Espooseen toteutui vuosina 2012 - 2014 asunnottomille yhteensä 579 asuntoa, jotka koostuivat 328 erillisasunnosta, 70 nuorisoasunnosta ja 181 asunnosta asumisyksiköissä.

Espoossa sekä asunnottomuus että pitkäaikaisasunnottomuus lisääntyivät vuodesta 2013 vuoteen 2014. Asunnottomuus lisääntyi maahanmuuttajien määrän lisääntymisen ja häätöjen määrän lisääntymisen seurauksena. Espooseen valmistui vuonna 2014 asumisyksiköihin 33 asuntoa ja nuorisoasuntoja 70. Erillisasuntoja hajautetun asumisen tukikäyttöön osoitettiin järjestöiltä seitsemän. Vuonna 2014 Espoossa työskenteli 46 tukityöntekijää. Ennaltaehkäisevässä työssä työskenteli kuusi asumisneuvojaa, joilla oli lähes 1 000 asiakasta, häätöjä peruttiin peräti 290.

Vantaan tavoitteena pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman toimeenpanosuunnitelmassa on 188 asuinpaikan toteuttaminen ja kaupungin omistamien 100 asunnon myyminen pitkäaikaisasunnottomuushankkeissa toimiville tahoille kohdennettaviksi ohjelman asiakasryhmille. Vuosina 2012 - 2013

Vantaa toteutti asumisyksiköissä 85 asuntoa. Asumisyksiköissä työskenteli 8 työntekijää. Vuonna 2014 Vantaalle ei valmistunut asuntoja asumisyksiköihin eikä nuorisoasuntoihin. Suunnitellut hankkeet viivästyivät eri syistä. Valmistelutyö kaupungin omistamien hajasijoitettujen asuntojen myymiseksi ohjelmassa toimiville tahoille ja kohdennettavaksi ohjelman asiakasryhmille käynnistettiin. Myynnin käytännön toteutus siirtyy kuitenkin tulevalle vuodelle. Erillisiä tukiasuntoja Vantaa hankki kolme. Vantaalla asunnottomuus lisääntyi hiukan, mutta vastaavasti pitkäaikaisasunnottomuus väheni. Vuokra-asuntoyhtiön asunnottomat asunnonhakijat lisääntyivät merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna."

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi:

Asunnottomien terveydentila on keskimäärin muuta väestöä huonompi. Tarttuvien tautien riski, tapaturmariski ja väkivallan kohteeksi joutumisen riski on asunnottomilla lisääntynyt. Asunnottomilla laittomien huumeiden, alkoholin ja rauhoittavien lääkkeiden samanaikainen väärinkäyttö on yleistä. Sairauksiin liittyvien oireiden huomioiminen, kyky ottaa yhteyttä terveydenhuollon toimipisteisiin ja elämänhallinta ovat usein asunnottomilla alentuneet. Asunnottomilla on harvoin toimiva hoitosuhde perusterveydenhuoltoon, minkä takia he käyttävät 16 kertaa enemmän sairaalapäivystyksen palveluja kuin yleensä väestö (Asunnottomat vastaanottoyksikössä, Socca työpapereita 2/2009). Asunnon saaminen, asunnottomien tukipalvelut ja asumisneuvonta lisäävät mahdollisuuksia terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvien ongelmien havaitsemiseen ja korjaavien toimenpiteiden aloittamiseen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Nyman, erityissuunnittelija, puhelin: 310 70198
juha.nyman(a)hel.fi
Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano